

Dosar nr. 3r-229/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V.Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M.Guzun, V.Clima, Gr.Dașchevici)

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Maria Tanasiev, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu împotriva Casei
Naționale de Asigurări Sociale, terți Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și
Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” cu privire la obligarea achitării
indemnizației de maternitate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale
împotriva hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 12 iunie 2019, Maria Tanasiev, reprezentată de avocatul Sergiu
Beșliu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări
Sociale, terț Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” cu privire la obligarea achitării
indemnizației de maternitate și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-7).

Prin încheierea protocolară din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Rîșcani s-a dispus atragerea în proces a Băncii Comerciale „Moldova-
Agroindbank” (f.d.126).

Prin hotărârea din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,
acțiunea înaintată de Maria Tanasiev, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu a fost
admisă. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să achite Mariei
Tanasiev indemnizația de maternitate pentru copilul xxxxx, în sumă de 27260,39
de lei (f.d.129;133-136).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 21 februarie 2020,
Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din
05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat

admiterea prezentei cereri, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de Maria Tanasiev, ca neîntemeiată (f.d.132).

Prin încheierea din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.145-146).

La data de 15 august 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva încheierii din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri, prin care Casa Națională de Asigurări Sociale să fie repusă în termenul de declarare a apelului (f.d.150-153).

Ulterior, la data de 17 august 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus, prin intermediul oficiului poștal, recursul pe suport de hîrtie, cu semnătura olografă (f.d.159-162).

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat, că la data de 21 februarie 2020, a depus apel nemotivat în termen, împotriva hotărârii din data de 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Recurenta a reiterat, că ulterior, la data de 19 martie 2020, în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale a parvenit hotărîrea motivată din data de 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Făcând trimitere la prevederile art.232 alineatele (1) și (2) din Codul administrativ, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat, că a fost în imposibilitate de a depune motivarea apelului, deoarece nu cunoștea despre hotărîrea motivată a primei instanțe. Ulterior, însă după recepționarea hotărîrii motivate a primei instanțe, a încercat să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, dar i s-a refuzat în primirea acestuia, fiindu-i restituit, precum că astfel de dosar nu există înregistrat la Curtea de Apel Chișinău și nu se știe cărui judecător urmează să fie repartizat acest apel, totodată i s-a propus să aștepte notificarea de la Curtea de Apel Chișinău, care va parveni în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale și prin care i se va acorda termen privind înlăturarea neajunsurilor, unde va fi indicat și judecătorul raportor.

A relatat că până la data de 15 martie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat notificarea Curții de Apel Chișinău, semnată de judecătorii Colegiului de contencios administrativ, prin care i s-a acordat termen să lichideze neajunsurile menționate, în termenul stabilit de art.232 alin.(2) Cod administrativ.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale, a menționat, că portalul <https://cac.instanțe.justice.md> are un rol doar informativ și nu constituie o notificare, care ar genera careva drepturi ori obligații juridice.

Făcând trimitere la prevederile articolelor 97 alineatele (2) și (3), 223 din Codul administrativ, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat, că hotărîrile publicate pe acest portal electronic nu sunt semnate și datele personale ale părților sunt criptate, prin urmare, hotărîrile respective nu întrunesc toate elementele unui act juridic, care ar produce efecte juridice prin prisma legislației civile.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a specificat, că ar fi binevit ca instanțele de judecată să creeze o practică unică în vederea recepționării cererilor de apel, deoarece, instanța de fond nu recepționează motivarea apelului, făcând trimitere că aceasta se depune la Curtea de Apel, iar, instanța de apel nu recepționează motivarea apelului, dacă dosarul nu este expediat de la instanța de fond.

Recurenta a evidențiat, că prin abordarea diferită a metodei de contestare a hotărârii instanței de fond, la caz, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost lipsită de o cale de atac- apelul.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a afirmat, că încheierea din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la data de 05 august 2020.

La data de 11 septembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimaților Mariei Tanasiev, terților Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” și Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva încheierii din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d.164).

Prin referința depusă la data de 09 octombrie 2020, Maria Tanasiev, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu a solicitat respingerea recursului, cu menținerea încheierii instanței de apel (f.d.170-171).

Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” și Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe la recursul menționat.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 01 iulie 2020 și notificată recurentei, Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul poștei electronice, la data de 05 august 2020 (f.d. 147).

Astfel, recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, la data de 15 august 2020, se consideră declarat în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 12 iunie 2019, Maria Tanasiev, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, prin care a solicitat obligarea achitării indemnizației de maternitate și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-7).

Prin încheierea protocolară din 18 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a dispus atragerea în proces a Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank” (f.d.126).

Prin hotărârea din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată de Maria Tanasiev, reprezentată de avocatul Sergiu Beșliu a fost admisă. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să achite Mariei Tanasiev indemnizația de maternitate pentru copilul xxxxx, în sumă de 27260,39 de lei (f.d.129;133-136).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 21 februarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea prezentei cereri, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de Maria Tanasiev, ca neîntemeiată (f.d.132).

Prin încheierea din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.145-146).

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut, că apelanta, Casa Națională de Asigurări Sociale, nu a depus motivarea apelului.

În conformitate cu art. 232 alin.(2) din Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la data de 05 februarie 2020 (f.d.129).

Iar, la data de 21 februarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.132).

Concomitent, potrivit materialelor cauzei, la data de 19 martie 2020, recurentei Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a fost expediată hotărârea motivată din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.137).

Hotărîrea din 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani, a fost recepţionată de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, la data de 25 martie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepţie anexat la materialele dosarului (f.d.138).

Prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgenţă pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie -15 mai 2020.

La data de 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziţia nr. 1 a Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgenţă, de asediu şi de război, art. 2 din Hotărîrea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgenţă, punctelor 6, 7, 8 şi 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1340/2001, Comisia pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova.

Luînd în considerare faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la Dispoziţia nr.1 din data de 18 martie 2020, termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgenţă se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeaşi durată, de la data încetării stării de urgenţă, termenul de depunere a motivării apelului pentru Casa Naţională de Asigurări Sociale, după întrerupere a început a curge din data de 16 mai 2020.

Astfel, luînd în considerare Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020, prin care a fost declarată stare de urgenţă pe întreg teritoriul Republicii Moldova, pe perioada 17 martie -15 mai 2020, termenul de prezentare a motivării apelului a început să curgă de la data de 16 mai 2020 şi a expirat la data de 15 iunie 2020.

La caz, de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, nu a fost depusă motivarea apelului nici pînă la data pronunţării încheierii din 01 iulie 2020 a Curţii de Apel Chişinău şi nici pînă în prezent.

Compleetul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră neîntemeiat argumentul invocat de Casa Naţională de Asigurări Sociale, precum că prin abordarea diferită a metodei de contestare a hotărîrii instanţei de fond, la caz, Casa Naţională de Asigurări Sociale a fost lipsită de o cale de atac- apelul, deoarece argumentul invocat de recurentă este unul declarativ.

Ori, însăşi recurenta a menţionat în cererea de recurs, că pînă la data de 15 martie 2020, Casa Naţională de Asigurări Sociale a recepţionat notificarea Curţii de Apel Chişinău, semnată de judecătorii Colegiului de contencios administrativ, prin care i s-a acordat termen să lichideze neajunsurile menţionate, în termenul stabilit de art.232 alin.(2) Cod administrativ şi la data de 19 martie 2020, în adresa Casei Naţionale de Asigurări Sociale a parvenit hotărîrea motivată din data de 05 februarie 2020 a Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani.

Conform art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art.65 alin.(1)–(3) şi (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel şi în termenul de prezentare a motivării apelului.

Conform art.65 alin. (1) şi (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voinţa ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la

cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Recurenta în cererea de recurs indică, că s-a adresat la Curtea de apel Chișinău să depună apel motivat, însă Cancelaria Curții de Apel Chișinău a refuzat înregistrarea acestuia, din motiv că dosarul încă se mai afla în prima instanță.

Instanța de recurs apreciază nefondat și doar declarativ argumentul invocat de recurentă precum că a depus apel motivat la Cancelaria Curții de Apel Chișinău, însă i s-a refuzat înregistrarea acestuia, din motiv că dosarul încă se mai afla în prima instanță.

Aici, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că conform materialelor cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat dosarul în adresa Curții de Apel Chișinău la data de 08 mai 2020, fapt confirmat de ștampila instituției aplicată pe coperta dosarului și scrisoarea de însoțire (f.d.142).

Mai mult, la 13 mai 2020, dosarul a fost repartizat judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău (f.d.143).

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în

obligăția de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și se menține încheierea din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Victor Burduh

Nina Vascan